

SLOVENSKO V DIELACH
SLOVENSKEJ NÁRODNEJ
GALÉRIE > S. 3

SLOVENSKO ZAŽIARILO
V METROPOLE UMENIA
> S. 4

DVA ZÁPISY PRE
SLOVENSKO V UNESCO
> S. 12

ART·EX

#KULTÚRNADIPLOMACIAPRESLOVENSKO

01/2022

WWW.MZV.SK/ART.EX

Dovoľte mi predstaviť hneď na úvod roka nový projekt Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, magazín ART·EX o kultúrnej diplomácii pre Slovensko. Hlavným dôvodom jeho vzniku je, že projektov v oblasti kultúry, ktoré náš rezort organizuje v zahraničí, je mnoho a majú neraz mimoriadny úspech. Na druhej strane sa o nich na Slovensku často ani nevie a práve to chceme zmeniť. ART·EX približuje projekty našej kultúrnej diplomacie slovenským občanom formou príťažlivého vizuálu a autorských článkov, ktoré prinášajú emóciu a názory priamo zainteresovaných umelcov, organizátorov, odborníkov, kritikov, ale aj zahraničných partnerov. Dôležitá je pre mňa najmä objektivita a validita obsahu, pretože kultúrna diplomacia nie je ani PR, ani marketing, je to oveľa viac. Považujem ju za najvyššiu formu prezentácie krajiny v zahraničí. Cez kultúru dokážeme osloviť naozaj široké publikum aj v zahraničí a umožníme mu aspoň na diaľku spoznávať našu krajinu. Hoci táto téma neprináša rýchle politické body a málokedy vzbudí mediálny záujem, je mojou prioritou. Kultúrnu diplomáciu považujem za neoddeliteľnú súčasť diplomacie a efektívny nástroj na presadzovanie našich záujmov v zahraničí. Nenahraditeľnú úlohu pri prezentácii slovenského umenia v zahraničí zohrávajú jednak naše veľvyslanectvá po celom svete, ale aj deväť Slovenských inštitútov - v Berlíne, Budapešti, Moskve, Paríži, Prahe, Ríme, Varšave, Viedni a od septembra minulého roka aj v Jeruzaleme. Mimoriadne dôležitá je aj spolupráca s inštitucionálnymi partnermi u nás doma: Ministerstvom kultúry, Slovenským národným divadlom, Slovenskou národnou galériou a mnohými ďalšími. Magazín ART·EX sa bude na pravidelnej dvojmesačnej báze šíriť prostredníctvom slovenských médií, ale aj sociálnych sietí. V tlačenej forme ho nájdete v galériách, divadlách, hudobných kluboch, knižkupectvách, knižniciach či školách po celom Slovensku. Veľmi sa z tohto projektu teším a dúfam, že ART·EX príspeje k zvyšovaniu povedomia o našej kultúre ako v zahraničí, tak aj doma v zahraničí.

Ivan Korčok

SLOVENSKO V DIELACH SLOVENSKEJ NÁRODNEJ GALÉRIE

Podvečer 18. novembra 2021 predstavila v Slovenskej národnej galérii (SNG) generálna riaditeľka Alexandra Kusá novú publikáciu zo svojej dielne. Táto je okrem svojho obsahu a prevedenia výnimočná aj tým, že na nej spolupracoval rezort diplomacie. Pri predstavovaní ju preto v rukách držal minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Ivan Korčok, ktorý o nej rozprával s kúskom hrdosti, keďže dielo vzniklo práve z jeho podnetu. „Táto kniha je zhmotnením mojej snahy, aby naša diplomacia intenzívnejšie prezentovala Slovensko cez kultúru a umenie. Dlhodobu som si uvedomoval absenciu takejto publikácie a o to viac ma teší, že sme tento projekt mohli zrealizovať spolu so Slovenskou národnou galériou. Ďakujem za to Alexandre Kusej a jej tímu,“ uviedol pri krste knihy minister I. Korčok. Názov Slovensko v dielach Slovenskej národnej galérie už sám napovedá o obsahu. Diela 175 autorov, v ktorých tvorbe sa prelína tematika Slovenska, sú rozdelené do príbehových kapitol, zobrazujúcich vyše 100 rokov tradícií našej vizuálnej kultúry. „S Alexandrou Homolovou sme začali lustrovať zbierky. Hlavné bolo ísť po témach umeleckých diel - zameral sa na to ako to vnímali umelci. Veľmi dobre padlo povzbudenie od pána ministra, aby sme zahrnuli aj novšie diela a nemuseli tak hľadiť iba na tradície. Výsledkom je „encyklopédia“ diel hovoriaca o národe, ktorý má nespochybniteľnú tradíciu, ale vie s ňou pracovať súčasným spôsobom,“ hovorí Alexandra Kusá. Ide o knihu, ktorá bude príbeh Slovenska rozprávať doma aj v zahraničí, stane sa tak aj súčasťou oficiálnych darov pre našich zahraničných partnerov. Pri publikácii tohto typu je veľmi dôležitá nielen obsahová, ale aj formálna stránka. Na titulnej strane sa nachádza reprodukcia Kollerovho otáznika, veľmi výrazného a provokatívneho diela z roku 1969, takže zaujme už na prvý pohľad. Dielo reaguje na temnú stránku našich dejín po návrate komunistov, na obálku ho vybral sám minister Korčok, ktorý svoj výber vysvetľoval: „Kollerov kultový otáznik sme vybrali preto, že je to jedno z najdôležitejších diel slovenského súčasného umenia. Celá táto kniha je koncipovaná tak, aby pútala pozornosť, pretože sme mladá progresívna krajina a potrebujeme zaujať. Umiestniť jednoznačný otáznik na titulnú stranu chcelo odvahy. Provokuje, pýta si pozornosť, otvára otázky - tak ako to má za úlohu aj umenie samo.“ Vladimír Michal, zakladateľ a riaditeľ Artfóra, hovorí o formálnej stránke v pozitívnych superlatívoch: „Výborná grafika, skvelá tlač, dobrý výber papiera, a najmä hravosť a neotrelosť tejto knihy. Novátorstvo v dramaturgii a inovátnosť v prezentovaní je

v posledných rokoch značkou SNG. Je prítomná aj v tejto knihe.“ Podľa jeho slov ide o knihu, ktorá nie je vhodná len pre fajňmekrov, ale pre kohokolvek s chuťou spoznávať. „Spríevodcom mu neraz bude úsmev z nečakaných spojení v príbehu knihy. Je to univerzálny, dôstojný dar, fundovaný sprievodca, zábavný učiteľ. A krásny objekt,“ dodáva.

ĎALŠIE SPOLOČNÉ PROJEKTY

Reakcie na seba nenechali dlho čakať, kniha má veľmi dobrý ohlas, čo podčiarkuje aj fakt, že sa očakáva do tlače. Voľnopredajné kusy sa totiž dva týždne od ohlásenia na e-shope SNG už minuli. „Keď sme dali publikáciu na trh, respektíve do nášho obchodu spustila sa úplná lavína záujmu, takže to vidíme na druhé kolo,“ hovorí Kusá. Dodáva: „Podobné projekty pomáhajú aj domácej scéne a zahraničie je pre nás určitým potvrdením kvality. Zároveň starať sa o kultúru svojej krajiny svedčí o intelektuálnej a reprezentatívnej vyspelosti európskeho štátu. Je len dobre, keď na tomto ciele spolupracujú „hlavní hráči“ teda erbové inštitúcie - z toho môže byť len win - win.“

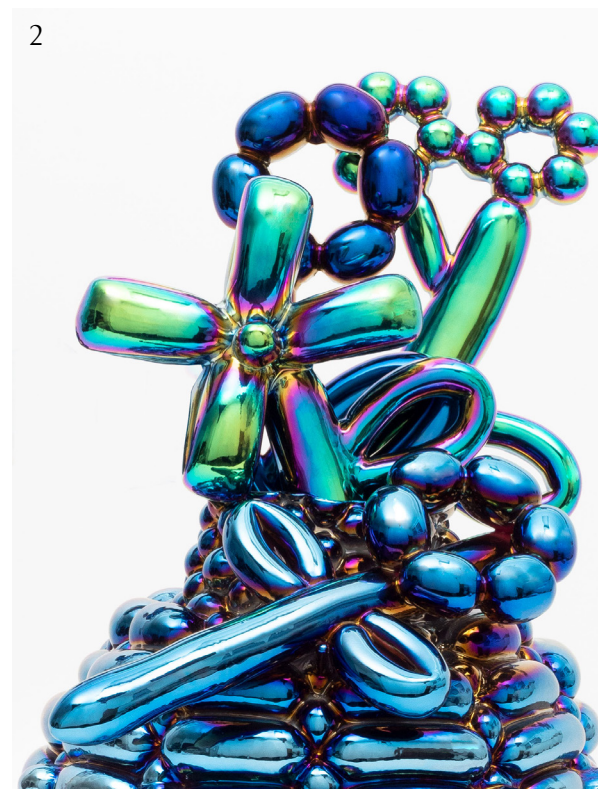

Foto: Martin Deko, SNG.
[FB - MZV.sk](https://www.facebook.com/MZV.sk)

SLOVENSKO ZAŽIARILO V METROPOLE UMENIA

Aj počas tohto roka sa udialo niekoľko významných podujatí pre slovenskú kultúru v Paríži. Počas mesiaca slovenskej kultúry sa predstavilo viacero vizuálnych umelcov a galérií zo Slovenska, ktorí prezentovali svoje diela v Paríži či Marseille. Bolo to vyústením už dlhodobého úspešného pôsobenia Jakuba Urika v súčasnosti riaditeľa Slovenského inštitútu v Izraeli. Za 3 roky sa podarilo Slovenskému inštitútu vo Francúzsku usporiadať 181 podujatí v Paríži, kde sa predstavilo 377 umelcov, z toho 140 online. Spolupracoval s 50 partnermi z 25 francúzskych miest a zapojilo sa vyše 50 inštitúcií „Pre mňa osobne bolo veľkým úspechom vytvorenie samostatného ateliéru v Cité International des Arts v Paríži spolu s Vysokou školou výtvarných umení, ktorá tento ateliér teraz riadi. Za ďalší výrazný úspech považujem aj založenie Múzea histórie Československej republiky v Darney,“ hovorí Urik. Kultúrny život je posledné dva roky ťažko poznačený pandemiou. Väčšina podujatí sa presunula do online priestoru a prezentácia niektorých odvetví umenia je veľmi náročná, no aj napriek tomu sa tento prechod podarilo ustáť a vytvoril niekoľko unikátnych projektov. Bola to napríklad prezentácia slovenskej jazzovej hudby v spolupráci s Martinom Valihorom alebo online komentované prehliadky vizuálnych umelcov z ich ateliérov. Obdobný bol aj projekt s Katkou Malíkovou, ktorá prezentovala svoj nový album na online koncerte. „Oslovil som Novú evernovku ako partnera a aj Denník N na streamovanie, francúzske rádiá či weby ako napríklad France Music. Koncert sme prezdieľali a mali niečo vyše sto tisíc videní v priebehu jedného týždňa. Pridali sa aj ostatné inštitúty a spolupráca bola veľmi pozitívna,“ približuje Urik to, ako sa inštitút v Paríži vysporiadal s výzvami, ktoré priniesla pandémia. „Dôležité je teda

„Za 3 roky sa podarilo Slovenskému inštitútu vo Francúzsku usporiadať 181 podujatí v Paríži, kde sa predstavilo 377 umelcov, z toho 140 online. Spolupracoval s 50 partnermi z 25 francúzskych miest a zapojilo sa vyše 50 inštitúcií.“
(Jakub Urik)

spolupracovať aj s domácimi médiami či inštitúciami. Nielen pri prezentácii, ale už pri samotnom výbere prezentovaných umelcov tak, aby bolo Slovensko lepšie viditeľné, aby bolo prezentované najlepšie ako je možné. Priority zadáva rezort diplomacie, no posledné slovo by mali mať odborníci. Keď už mám vybrať projekty, snažím sa ich konzultovať s ľuďmi doma, s odborníkmi. Za každý žánr s príslušnou našou inštitúciou. Pri výbere často konzultujem so štátnymi inštitúciami ako Národná galéria, Národné múzeum, ale aj regionálne ako Galéria Jána Koniarika v Trnave, Východoslovenská galéria, Považská galéria umenia v Žiline, z vysokých škôl diskutujem s Vysokou školou výtvarných umení, Akadémiou umení v Banskej Bystrici a Technickou univerzitou v Košiciach - fakultou umení. Spolupracujem tiež so všetkými kvalitnými súkromnými galériami na Slovensku. Prezentácia slovenskej kultúry v zahraničí pomáha predovšetkým vývoju kultúry u nás doma. Tým, že sa umelci prezentujú pred väčším publikom na svetovej úrovni, získavajú skúsenosti a rozhľad, čo prispieva ku skvalitňovaniu ich umeleckej tvorby a keďže fungujú aj na úrovni slovenskej kultúrnej scény, predávajú svoje skúsenosti aj doma. Oni sami získavajú medzinárodný kredit a profesionálnu referenciu, ktorá podmieňuje ďalšie projekty a spolupráce. Najhodnotnejšie projekty sú tie, ktoré nekončia. Príkladom je sochár Štefan Sekáč, ktorého som dovedol na bienále Révelations do Grand Palais v Paríži a ocitol sa na milánskom Design weeku. Aj Michal Mráz, ktorému som našiel parížsku galériu, už má zastupovanie aj galériu na Miami (USA), jeho hviezda stúpa,“ uvádza Urik.

Foto©: 1. Michal Mráz, 2. Štefan Sekáč, 3. Milan Vagač, 4. Katarína Malíková
[FB - Inštitút Paris](#)

LEGENDY DOPĽŇALA MLADÁ VLNA

V júni 2021 sa konal v Paríži Mesiac slovenskej kultúry. Keďže tento rok sa niesol v znamení vizuálneho umenia, tvorilo ho 7 väčších podujatí, medzi ktoré patrili hlavne výstavy vizuálneho umenia. Jedným z podujatí bol pilotný projekt z radu pop - up výstav slovenského súčasného umenia v zahraničí.

Zľava: Ivan Korčok, Lucia Tallová, Tomáš Umrían a Jakub Urik

Výstavný projekt s názvom Reframing Possibilities predstavil francúzskemu publiku multigeneračný výber autorov rôznych médií. Od najmladších ako Kvet Nguyen, Alex Selmeči, Tomáš Kocka Jusko, až po renomovaných autorov ako Július Koller, Jana Želibská, Milan Adamčiak alebo Stano Filko. Téma výstavy odkazovala k prežívaniu postpandemickej doby v konotáciách so slovenskou neoavantgardou 60. a 70. rokov 20. storočia. Výstava sa konala v umeleckej štvrti Marais pod vedením kurátora a majiteľa slovenskej galérie SODA Tomáša Umríana, ktorý označuje spoluprácu so Slovenským inštitútom v Paríži za výbornú. „Presne tak si predstavujem spoluprácu s kvalitným partnerom. Slovenský inštitút bol už pri vzniku myšlienky a aktívne sa spolu podieľal na projekte. Pozitívne vnímam

Foto©: Kvet Nguyen, Tomáš Bokor
[FB - MZV.sk](#)

predovšetkým osobnú zanietenosť a odhodlanie vtedajšieho riaditeľa inštitútu Jakuba Urika,“ hodnotí spoluprácu Umrían. Za najväčší úspech považuje majiteľ galérie SODA príležitosť stretnúť sa osobne s tímom najdôležitejšieho veľtrhu vo francúzsku FIAC Paris, čo následne prispelo k akceptácii a účasti na FIAC Online Viewing Room a dodáva: „Kultúrna diplomacia a prezentácia slovenského umenia v zahraničí je jedna z najdôležitejších hodnôt. Umenie nás robí výnimočnými, má silu komentovať, sprítomňovať a meniť spoločnosť. Slovenskí umelci majú silu zaujať zahraničné publikum.“ Projekt je pilotným projektom slovenskej SODA gallery, ktorá plánuje pravidelné prezentácie v Paríži, dva až trikrát ročne. Výstava je organizovaná v rámci Mesiaca slovenskej kultúry vo Francúzsku a vznikla s podporou Slovenského inštitútu v Paríži, jeho riaditeľa Jakuba Urika a Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Galériu pri tejto príležitosti navštívil a podporil minister zahraničných vecí Ivan Korčok. Výstava Reframing Possibilities je pomenovaná po titulnom fotografickom diele, ktoré je na výstave zastúpené, od mladej slovensko-vietnamskej autorky Kvet Nguyen. Na výstave sú zastúpené najvýraznejšie mená slovenskej neoavangardy ako Július Koller, Jana Želibská, Stano Filko či Milan Adamčiak. A zároveň prezentujú významných súčasných autorov Ilonu Németh, Luciu Tallovú, Jara Vargu a mnohých ďalších,“ píše Frieze.com, renomovaná agentúra zahŕňajúca tri umelecké portály a organizujúca art-fairty od New Yorku až po Soul.

ST:ART – SLOVAK TALENTS ART

Jedným z podujatí mesiaca slovenskej kultúry v Paríži bola aj výstava talentovaných študentov umeleckých vysokých škôl na Slovensku s Názvom ST:ART. Na tejto spoločnej výstave v priestoroch UNESCO sa predstavilo spolu 9 autorov. Svoju tvorbu prezentovala Lucia Žitnayová, Lilla Gombos a Matej Maturkanič z Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave, Natália Šimonová, Barbora Durajová, Miroslav Sandanus z Akadémie umení v Banskej Bystrici a Alexander Takáč, Katarína Gregová či Matúš Kecer z Fakulty Umení Technickej univerzity v Košiciach. Študenti hodnotia výstavu, realizáciu a aj spoluprácu na tejto výstave veľmi pozitívne.

9. LILLA GOMBOS, študentka Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave

1. BARBORA DURAJOVÁ

Akadémia umení v Banskej Bystrici

„Bola to pre mňa ako začínajúcu umelkyňu a študentku veľmi výnimočná príležitosť. Pociť, že moje diela „cestujú“ do Paríža bol asi vzrušujúcejší, akoby som tam cestovala ja sama. Ohlasy boli skvelé a myslím si, že najväčším plusom bolo to, že sa o mojej tvorbe a o tvorbe ostatných vystavujúcich dozvedelo viac ľudí aj z umeleckej obce. Naozaj výborný štart, za ktorý som vďačná. Mám pocit, že určitým spôsobom sa zmenil aj môj pohľad na vlastnú tvorbu a nadobudla som väčší pocit sebadôvery. Spolupráca prebehla veľmi dobre. Snáď bude takýchto príležitostí a spoluprác slovenských umelcov a zahraničných inštitúcií čím ďalej, tým viac.“

2. ALEXANDER TAKÁČ

Fakulta umení technickej univerzity v Košiciach

„To, že sme vystavovali v Paríži, je veľmi vzrušujúce a stále sa z toho teším. Svet je čoraz viac prepojený, a

preto by sme mali ako mladí slovenskí umelci aspirovať na vystavovanie aj v zahraničí. Ukazujeme sa na mape, rovnako ako ukazujeme pre zahraničných umelcov, že vystavovať môžu aj oni u nás. Dovolím si tvrdiť, že tvorba ekosystému a všeobecného prepojenia kultúrnych inštitúcií je veľmi dôležitá pre kultúrnu budúcnosť Slovenska.“

3. MATEJ MATURKANIČ

Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave

„Vystavovanie obrazov v budove UNESCO bola pre mňa veľmi obohacujúca skúsenosť, keďže som ako jeden z mála študentov výtvarného umenia mohol vystavovať svoje obrazy na medzinárodnej výstave. Túto možnosť si veľmi cením, ďakujem pedagógom a zástupcom Slovenského inštitútu za prejavenú dôveru a podporu. Je to veľmi efektívny spôsob zvyšovania motivácie nielen v umeleckej tvorbe, ale i vo vysokoškolskom štúdiu. Možnosť vystavovať svoje diela v zahraničí by pre študentov výtvarného umenia mohla byť čoraz dostupnejšia.“

4. MATÚŠ KECER

Fakulta umení technickej univerzity v Košiciach

„Takáto spolupráca pomáha celej domácej scéne, hlavne prezentáciou mladej vlny slovenských umelcov v zahraničí. Určite by bolo veľmi prospešné, keby sa inštitúcie viac zapájali do prezentácie začínajúcich slovenských výtvarníkov. Umelci sa tým dostávajú do povedomia po celom svete a pomáha im to v napredovaní a zviditeľnení sa. Otvárajú sa tým nové spolupráce a kontakty.“

5. MIROSLAV SANDANUS

Akadémia umení v Banskej Bystrici

„To, že som bol vybraný ako jeden z deviatich študentov, ktorí dostali v Paríži príležitosť vystavovať, vnímam ako poctu a motivovalo ma to do ďalšej tvorby. Z mojich doterajších skúseností bola komunikácia so zahraničnými inštitúciami dobrá a vyšli mi v ústrety, aj čo sa týka výberu diel, dopravy a následnej prezentácie. Som stále na začiatku mojej profesionálnej umeleckej cesty a preto sa teším z takýchto spoluprác.“

6. LUCIA ŽITNAYOVÁ

Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave

„Vystavovať v Paríži bol vždy môj sen, ktorý sa vďaka Slovenskému inštitútu a VŠVU stal skutočnosťou. Spolupráca so Slovenským inštitútom bola na vysokej úrovni a úplne bez problémov. Zahraničná prezentácia dostáva do povedomia nielen vystavovaných umelcov, ale taktiež aj našu krajinu. Želám si, aby takýchto projektov so slovenskými školami bolo viac.“

7. NATÁLIA ŠIMONOVÁ

Akadémia umení v Banskej Bystrici

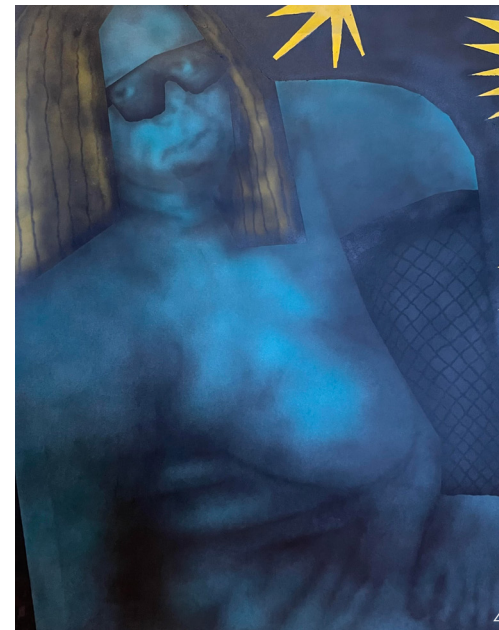
Víťazka Maľby roka 2021, vystavovala na viacerých podujatiach Slovenského Inštitútu. Okrem výstavy ST:ART absolvovala aj rezidenciu v Cité International des Arts v Paríži. „Akokoľvek to môže znieť ako kliše, ale považujem to za jeden z ústredných bodov v mojom roku a som za to nesmierne vďačná. Pre Francúzsko ako krajinu mám aj silné osobné sympatie, cítila som sa tam krásne a počas tohto roka som ho navštívila už tretíkrát. Po každej výstave sa sama seba pýtam, čo urobiť do ďalšej prezentácie lepšie. V tomto prípade určite možnosť inštalácie, ktoré sú však väčšinou podmienené samotným priestorom. Moje skromné želanie na akúkoľvek inštitúciu je, aby boli v budúcnosti zastúpení všetci slovenskí výtvarníci na výstavných projektoch, ale rozumiem, že v dobe pandémie je to ťažké a zložité,“ zhrnula Natália Šimonová.

Na vernisáži sa 10. júna 2021 osobne zúčastnil aj šéf diplomacie Ivan Korčok a umelci Lucia Žitnayová, Natália Šimonová a aj Katarína Gregová. Kurátorkou výstavy bola Melita Fodor Gwercová. Výber študentov realizovala v spolupráci s jednotlivými školami. „Na výstave bola okrem klasických maliarskych prístupov predstavená aj experimentálna tvorba, digitálna koláž, airbrush a grafické techniky. Výber diel zahŕňa figuratívnu i abstraktnú tvorbu, minimalizmus aj expresionizmus či inšpiráciu street artom,“ hovorí kurátorka. Výstava sa konala v spolupráci Slovenského inštitútu v Paríži, Veľvyslanectva Slovenskej republiky vo Francúzsku, Stálej delegácie Slovenskej republiky pri UNESCO a Stálej misie Slovenskej republiky pri OECD.

ST:ART

DVA ZÁPISY PRE SLOVENSKO V UNESCO

Rok 2021 bol z pohľadu zápisov slovenských pamiatok do svetového dedičstva UNESCO výnimočný. Slovensko má na tomto zozname už 8 lokalít kultúrneho alebo prírodného dedičstva mimoriadnej univerzálnej hodnoty, z toho DVE boli zapísané tohto roku.

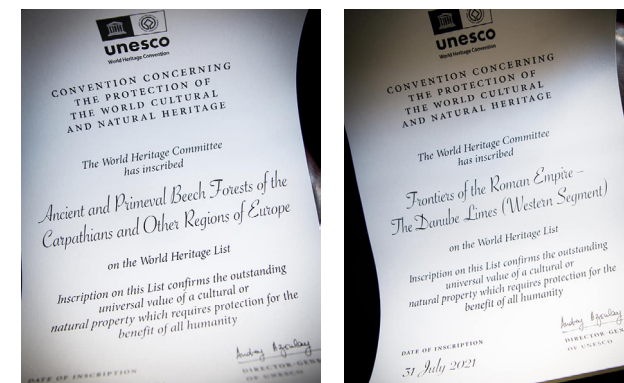
Zľava: Jarmila Freaud, Anna Plassat Muriňová a Ivan Korčok.

Prvou lokalitou je Hranica rímskej ríše – Dunajský Limes, ktorej zápis sa uskutočnil v spolupráci s Nemeckom a Rakúskom. Súčasťou tejto lokality je aj vojenský tábor Gerulata v Rusovciach a vojenská pevnosť Kelementia v Iži. Zároveň sa Slovenskej republike podarilo do viesť do úspešného konca zásadnú úpravu hraníc Karpatkých bukových pralesov na našom území, a tak na Zoznam UNESCO bolo opätovne zapísaných päť slovenských lokalít výnimočnej hodnoty, konkrétne Vihorlat, Prales Havešová, Rožok, Udava a Stuzica - Bukovské Vrchy. „Zápisy pamiatok s mimoriadnou univerzálnou hodnotou sú kľúčové pre zaistenie najvyššej ochrany svetového dedičstva nielen zo strany medzinárodného spoločenstva, ale predstavujú tiež jasný záväzok krajiny, na ktorej území sa pamiatka nachádza, o tom, že ich bude chrániť a zachovávať pre budúce generácie. Pamiatky na Zozname svetového dedičstva UNESCO sú zároveň lákadlom pre zahraničných turistov, a tak pomáhajú zlepšeniu cestovného ruchu, poskytovaných služieb a zamestnanosti,“ hovorí vedúca Stálej delegácie SR pri UNESCO Anna Plassat Muriňová. „Mimoriadne dôležitou a rýchlo sa rozvíjajúcou oblasťou je zachovanie nehmotného kultúrneho dedičstva, tzv. živého dedičstva. Ide o prvky súvisiace s národnými tradíciami, zvykmi, hudbou, gastronómiou či iným dedičstvom silne spojeným s národnou identitou a históriou,“ dodáva Anna Plassat Muriňová. Slovenská republika má na Reprezentatívnom zozname nehmotného kultúrneho dedičstva UNESCO 7 zápisov: Fujara a jej hudba (2008); Terchovská muzika (2013); Gajdošská kultúra (2015); Bábkarstvo na Slovensku a v Čechách (2016); Horehronský viachlasný spev (2017), Modrotlač (2018) a Drotárstvo (2019). V decembri 2021 sa podarilo zapísať aj medzinárodný projekt Sokoliarstvo – čo pre Slovenskú republiku znamená 8. zápis. Tieto úspechy sú výsledkom spolupráce Stálej delegácie Slovenskej republiky pri UNESCO s domácimi inštitúciami. Jej najprírodzenejším partnerom je Slovenská komisia pre UNESCO, ktorá je odborným poradným orgánom vlády Slovenskej republiky v záležitostiach UNESCO, a ktorej

sekretariát funguje v rámci štruktúry rezortu diplomacie. Jej členmi sú zástupcovia rôznych ministerstiev, inštitúcií, akademickej obce, vrátane občianskej spoločnosti, jednotlivcov a súkromného sektora. Cieľom je zvyšovať povedomie o UNESCO u nás, na Slovensku, a docieľiť, aby mnohé dobré a užitočné politiky či iniciatívy boli využité priamo na zlepšenie života u nás doma. „Tu hovorím o napríklad o otvorených vzdelávacích zdrojoch, ktoré boli kľúčom pre zaistenie pokračovania vzdelávania detí počas stále prebiehajúcej pandémie COVID-19, boji proti hoaxom, nastavení etického rámca používania umelej inteligencie či rozvoji medzinárodnej spolupráce,“ zdôrazňuje šéfka Stálej delegácie SR pri UNESCO.

STÁŽ NA STÁLEJ DELEGÁCII UNESCO

Stála delegácia Slovenskej republiky pri UNESCO ponúka aj stáž pre študentov, ktorí sú na konci ich štúdií, prípadne čerstvým absolventom. Stáž trvá zväčša tri mesiace. „Zo skúseností môžem povedať, že je veľkým prínosom pre obe strany. Keďže naša delegácia nie je veľká, každý stážista či stážistka sa stane jej plnohodnotným členom a je zapojený do všetkých aktivít delegácie,“ vysvetľuje Plassat Muriňová.

Foto©: Tomáš Bokor
[FB - UNESCO](#)
[FB - MZV.sk](#)

AKO PREBIEHA STÁŽ?

Jednou zo stážistiek bola aj Lucia Okániková, ktorá takúto stáž absolvovala. Trvala dva mesiace a pred tým absolvovala stáž aj na Slovenskom inštitúte v Paríži. „Vďaka nej som sa ponorila do sveta kultúrnej diplomacie a po jej absolvovaní som túžila po ďalšej podobnej skúsenosti. Prihlásila som sa a dostalo sa mi rýchlej spätnej reakcie s kladnou odpoveďou. Hneď som vedela, že to tak asi malo byť,“ hovorí s úsmevom Lucia. Počas stáže sa Lucia zoznámila s agendou stálych delegácií, zúčastnila sa na rokovaní regionálnej skupiny ako aj na 44. zasadnutí Výboru svetového dedičstva. Sledovala stretnutia týkajúce sa Globálneho mechanizmu o vzdelávaní a podieľala sa na prípravách návštevy šéfa diplomacie Ivana Korčoka a ministerky kultúry SR Natálie Milanovej. Okrem toho sa starala o sociálne siete, kde zdieľala informácie o dianí vo svete UNESCO, či o činnosti našej Stálej delegácie. „Stáž na Stálej delegácii SR pri UNESCO bola pre mňa tá najlepšia pracovná stáž, akú som absolvovala, a to ich mám za sebou 5. Získala som obrovský prehľad o činnosti a aktivitách UNESCO, ako aj našej delegácie. Rovnako som mala možnosť získať skúsenosť s prácou vo dvoch svetových jazykoch, v angličtine a vo francúzštine. Okrem toho som si precvičila aj španielčinu s kolegami z Dominikánskej republiky, ktorých kancelárie sídlia spolu s tými slovenskými na tom istom poschodí. V neposlednom rade som spoznala dve skvelé ženy, s ktorými som pracovala, a to veľvyslankyňu Annu Plassat Muriňovú a jej kolegyňu Jarmilu Freaud. Veľmi veľa som sa od nich naučila a som vďačná za všetky skúsenosti a zážitky, ktoré mi odovzdali, a na ktoré doteraz spomínam. Stáž na Stálej delegácii SR pri UNESCO určite odporúčam všetkým,“ zhrnula Lucia Okániková.

ART·EX FLASH

OBÁLKA

MÁRIA ŠVARBOVÁ - FRAGILE CONCRETE

Marseille - 26. júna - 29. augusta 2021 sa konala výstava Márie Švarbovej Fragile Concrete. Jej obsahom bola séria 20 fotografií v Žiariacom meste (Cité Radieuse). Cieľom unikátnej série má byť skúmanie vzťahu medzi ľudskými osudmi a strojom bývania (Machine à habiter) postaveným ikonickým architektom Le Corbusierom s odkazmi na grécku mytológiu. Organizátorom výstavy bol kolektív Cité Radieuse a Slovenský inštitút v Paríži, v spolupráci so Slovenským centrom dizajnu, Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. [WWW - Slovenské centrum dizajnu](#)

LUKA BRASE - THE EXUBERANT IMAGERY

Teherán - 22. novembra - 23. decembra 2021 sa konala výstava obrazov výtvarného umelca Luka Braseho - The Exuberant Imagery. Výstava sa konala v ECO Kultúrnom inštitúte pod záštitou Veľvyslanectva Slovenskej republiky v Teheráne. [FB - Veľvyslanectvo Teherán](#)

DNI SLOVENSKEJ KULTÚRY V BUDAPEŠTI

Dni slovenskej kultúry v Maďarsku priniesli koncert v Jazzovom klube Opus v réžii Slovenského inštitútu v Budapešti. Počas večera, 29. novembra 2021 vystúpili hudobné formácie VIZVARY TRIO (Eugen Vizváry - klavír; Anita „Soul“ Bertóková - spev, Juraj Griglák - basa a Dávid Hodek bicie) a DALIMA (Lionel Loueke - spev/gitara, Daniele Camarda - basa a Martin Valihora - bicie). [FB - Inštitút Budapešť](#)

MESIAC AUTORSKÉHO ČÍTANIA V PRAHE

Brno/Ostrava/Bratislava - renomované brnenské vydavateľstvo Větrné mlýny pripravilo v spolupráci so Slovenským inštitútom v Prahe a pod jeho záštitou Mesiac autorského čítania. Každý deň od 1. až do 31. júla 2021 si mohli návštevníci vychutnať literárne diela česko-slovenských dvojíc. Čestným hosťom aktuálneho ročníka bolo Slovensko. Na festivale sa predstavilo spolu 31 slovenských autorov, vrátane legend slovenskej literatúry, zrejších osobností strednej a mladšej generácie a debutantov. [FB - Autorské čítanie](#)

TÝŽDEŇ SLOVENSKEJ KULTÚRY V RAKÚSKU

V týždni od 8. do 16. októbra sa konal jedinečný Týždeň slovenskej kultúry v Rakúsku, ktorý začína otvorením v Schloss Hof a končí v Hainburg an der Donau. O zábavu nebola núdza, rozmanitosť podujatí bola ohromná. Prezencia krojov, oslava 100. narodenín Alexandra Dubčeka, koncert v Sacherovom Hoteli, pouličná zábava s Funny Fellows vo Viedni a nechýbala ani cyklotúra. [FB - Inštitút Viedeň](#)

CIGÁNSKI DIABLI V RÍME

Vo štvrtok 7. októbra 2021 sa pri príležitosti Dňa ústavy Slovenskej Republiky v krásnych a prestížnych priestoroch rímskeho konzervatória Santa Cecilia uskutočnil koncert slovenského orchestra Cigánski Diabli. [FB - Inštitút Rím](#)

BRATISLAVSKÉ BÁBKOVÉ DIVADLO OCENENÉ V ZÁHREBE A BANJA LUKE

Bratislavské bábkové divadlo bolo v septembri ocenené štyrmi cenami na 54. ročníku medzinárodného bábkového festivalu PIF v Záhrebe (Chorvátsko) za predstavenie Chronoškratkovia. Zároveň bolo toto mladé a perspektívne zoskupenie divadelníkov ocenené v októbri aj GRAND PRIX na divadelnom festivale v Banja Luke (Bosna a Hercegovina) za predstavenie Mauglí. [FB - Bratislavské bábkové divadlo](#)

Mauglí - Bratislavské bábkové divadlo

TATRY VO VARŠAVE

V Slovenskom inštitúte vo Varšave sa dňa 20. januára 2022 uskutočnila vernisáž výstavy Tomáša Turzáka „TATRY“. V hudobnej časti vernisáže vystúpil hrou na violončelo Szymon Szopa, Hudobnej univerzity Fryderyka Chopina vo Varšave. [FB - Inštitút Varšava](#)

VÝBER Z PROGRAMU FEBRUÁR - MAREC 2022

VÝSTAVY

- František Veselý - Pretvoríme krajinu na svoj obraz - február - Budapešť.
- Výstava fotografií v rámci festivalu Budapest Photo Festival - marec - Budapešť.
- Milan Vagač - 8. marec - 2. apríl - Galerie du Haute Pavé - Paríž.
- Evelyn Benčíčová - Umelé slzy/Artificial tears - 11. február - 31. marec - Praha.
- Eva Lásková - 24. február - Moskva.
- Ľubomír a Linda Hnatovič - 8. marec - Viedeň.
- Karol Kállay - Súvislosti/Zusammenhänge - 3. február - Berlín

KONCERTY

- Nikolaj Nikitin (saxofón), Ľuboš Šrámek (klavír), Miroslav Hloucal (trubka) a legendárny izraelský saxofonista Shlomi Goldenberg - 23. - 26. február - 4 koncerty - Jeruzalem.
- Tatiana Hajžušová (operný spev) a Natalia Bražnikova (klavír) - 4. február - Moskva.
- Longital - hudobná skupina - 8. marec - Viedeň.

LITERATÚRA

- Marek Vadas - Fokus na súčasnú slovenskú literatúru - 23. február - Praha.
- Mária Modrovich - Literárna beseda „Flešbek“ - február - Budapešť.

OSLAVY VÝROČÍ

- Zabudnúť znamená nechať ich znova zomrieť - 29. marec - Terezín - Praha.
- Výstava - 100 rokov Alexandra Dubčeka - za spoločnosť s ľudskou tvárou - 1 - 15. február - Frankfurt.

Kvôli trvaniu pandémie a protipandemickým opatreniam sú zmeny v programe vyhradené. Bližšie informácie o presnom mieste, čase či ďalších podujatiach nájdete na stránke [www.mzv.sk](#), alebo na sociálnych platformách MZVEZ SR, zastupiteľských úradov SR v zahraničí a Slovenských inštitútov.

[WWW - MZV.sk](#)
[FB - MZV.sk](#)

OBÁLKA: © MÁRIA ŠVARBOVÁ FOR KOLEKTIV CITÉ RADIEUSE, WITH THE KIND AUTHORIZATION OF LE CORBUSIER FOUNDATION © FLC | ADAGP PARIS

ART·EX

#KULTÚRNADIPLOMACIAPRESLOVENSKO

VEDÚCI REDAKTOR, GRAFICKÝ DESIGN, TEXT A FOTO - MGR. ART. TOMÁŠ BOKOR
ODBOR KOMUNIKÁCIE MINISTERSTVA ZAHRANIČNÝCH VECÍ A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY,
HLBOKÁ CESTA 2, 81104, BRATISLAVA
ART.EX@MZV.SK